

Emanuela ILIE

MONOGRAME ARTISTICE ȘI IDENTITĂȚI IEȘENE

Foto: Simona Sînzianu

În mod evident, cele mai recente expoziții colective de artă vizuală deschise în Iași au fost animate de dorința filialei locale a UAPR-ului de a contribui, ca în fiecare octombrie, cu ce are mai bun la sărbătorile (culturale) ale Iașului. Nu mă îndoiesc că și de speranța secretă de a reduce din deficitul de acreditare identitară care, din păcate, încă i se mai reproșează urbei. Ceea ce explică și miza identitară, macro-, pe care manifestările cu pricina și-au asumat-o, de data aceasta fățiș.

Astfel, atît din perspectiva artiștilor participanți, cît și a publicului interesat, *Identități ieșene*, ediția a II-a (găzduită în perioada 14-31 octombrie 2013 de Galeriile de Artă „Ion Neagoe” – Casa Corpului Didactic „Spiru Haret”, Iași), a constituit un substanțial prilej de reflecție pe marginea unor teme identitare dintre cele mai actuale: dinamica raportului alteritate-identitate, respectiv central-marginal/ periferic, relația glo-

bal-național-regional, mecanica transferului identitar etc. etc. Expoziția a și purtat un titlu emblematic, prin care să atragă atenția asupra dominantei identitare a numeroaselor demersuri creatoare reunite cu această ocazie – în totul, peste 50 de artiști români și internaționali au expus pe simezele Casei Corpului Didactic din Iași lucrări de pictură, grafică, artă textilă, ceramică, sticlă, artă fotografică, sculptură și artă digitală. Dar să vedem lista expozanților: Adrian Adochiței, Ecaterina Ajder, Felix Aftene, Demetriad Bălănescu, Zamfira Bîrzu, Iulian Bordianu, Smaranda Bostan, Mariea Boz, Ram-Lăcrămioara Boz, Eleonora Brigalda, Marcela-Isabela Călin, Mihaela Carp, Angela Crengăniș, Lee Ann Davenport, Merișor Dominte, Tudor Șerban, Georgiana Florariu, Adrian Grigore, Miruna Hașegan, Raluca Hreniuc, Ofelia Huțul, Mihai-Cosmin Iașeșen, Daniela Isache, Diana Ivanov, Andrews Kelly, Ilie Krasovschi, Ionela Luca-Penelea, Crenguța-Corina Macarie, Bogdan Marcu, Mihaela

Marcu, Oana Moraru, Ștefan-Cătălin Munteanu-Vodă, Paula Neagu, Gabriel Obreja, Stelian Onica, Ioana Palamar, Gabriela Popa-Benescu, Ștefan Popa, Elena-Cristina Potop, Andreea Rus, Valentin Sava, Atena-Elena Simionescu, Mihaela Știrbu, Constantin Tofan, Viorica Toporaș, Luminița Avădăni Trofin, Ioan Tudor, Daniela Ungureanu, Nicoleta Șurubar-Bida și Mădălina Vieriu.

Nu numai cunoscătorilor celor mai rafinați le va fi ușor să asocieze numelor din această listă maniere stilistice, abordări tematice și perspective auctoriale diverse, adesea divergente. De bună seamă, formula sintetică prin care s-ar putea defini cel mai bine această varietate sau pluralitate artistică este *melting pot*. De regulă, sociologii utilizează sintagma când se referă la un creuzet în care *coabitează*, *se confruntă* și uneori chiar *fuzionează* populații sau grupuri de indivizi diferiți ca origine familială, socială și etnică sau ca nivel cultural. Este evident, pe de o parte, faptul că autorii lucrărilor sînt nu doar de vîrstă ori formație culturală, ci și de origine etnică diferită. La fel de evidentă, pe de altă parte, este natura aparte a fiecăreia dintre ofertele de lume artistică proiectate și finalizate de aceștia. Din fericire, însă, pe simezele CCD-ului, toate au *coabitat* (firește, pașnic!), s-au *confruntat* ideologic (firește, fecund!), pentru a *fuziona* în spirit și în intenționalitatea de adîncime a artiștilor. Anume, aceea de a-și explora *identitatea urbană*, așa cum se oglindește ea în *identitatea artistică*. Cîteva titluri de lucrări au vorbit de la sine despre reperele culturale ieșene, fie ele monumente sau evenimente majore asociate lor, ca și despre atitudinea reverențioasă a artiștilor în fața acestor poli identitari: *Sfîntul Nicolae Domnesc*, *Cîntecul pelerinilor*, *Muzeu*, *Turnul de la Cetățuia*, *Rugăciune pentru Cetatea Iașilor* etc. Altele au stabilit raporturi inedite între embleme citadine gemelare în spirit: *Veneția Iașului*. O altă serie substanțială de lucrări a polarizat expresii, atitudini, meditații pe marginea modalităților distincte de raportare a identității personale la identitatea colectivă și/ sau cea urbană. Ceea ce implică, bunăoară: varii *portrete*, *arlechini*, *paparude*, *proiecte de zbor*, *pledoarii pentru dezvoltarea simțului tactil* (nu mai vorbim de cel vizual!), într-un cuvînt, *identități* particulare sau, dacă vreți, monograme artistice grație cărora diversitatea fertilă a Iașului – și, prin extensie, a oricărui centru cultural – este mai vizibilă ca oricînd.

Cea de-a doua expoziție colectivă la care mă refer, **Simeza artei ieșene**, a avut o dublă șansă. În primul rînd, ea a fost deschisă, cu fast îndreptățit, pe 16 octombrie a.c. în Galeriile Fundației Regale din cadrul Bibliotecii Centrale Universitare „Mihai Eminescu”, abia inaugurate. Un spațiu întins pe trei niveluri, excelent ca luminozitate și atmosferă, în care se respiră un

aer cultural... efectiv ozonat! Impresie întărită de valoarea expozanților, toți membri ai UAPR-ului ieșean: Felix Aftene, Gabriela Agafiței, Alina Avram, Jenö Bartos, Ramona Biciușcă, Zamfira Bîrzu, Mariea Boz, Radu Carnariu, Doru Cernea, Claudiu Ciobanu, Neculai Ciocină, Dan Covătaru, Simion Cristea, Adrian Crîșmaru, Ciprian Croitoru, Leonard Curpăn, Cristian Diaconescu, Gabriela Drînceanu, Sabin Drînceanu, Valentina Druțu, Bogdan Gavrilean, Liliana Goncariuc, Valeriu Goncariuc, Miruna Hașegan, Ofelia Huțul, Petronela Iacob, Mihai-Cosmin Iașeșen, Gheorghe Lungu, Adriana Micu, Florin Morun, Sorin Otînjac, Mihai Pamfil, Leontin Păun, Dragoș Pătrașcu, Elena Potop, Sorin Purcaru, Violeta Radu, Valentin Sava, Mădălina Săbășanu, Atena-Elena Simionescu, Lucian Smău, Constantin Tofan, Cristian Ungureanu, Mădălina Vieriu, Ioan Vînașu, Mihai Voicu. Cum expoziția a purtat un titlu nerestricțiv tematic, artiștii și-au putut expune cîte o lucrare cu adevărat reprezentativă pentru orizontul artistic și, implicit, pentru *weltanschauung*-ul propriu. Din nou, cuvîntul de ordine a fost (și nici nu putea fi altfel decît) diversitatea. *I.e.*: materiale, modalități stilistice, perspective auctoriale și opțiuni tematice dintre cele mai variate, spre bucuria ochiului exersat. Invitații s-au putut delecta cu numeroase *Naturi statice* și *Compoziții*, peisaje *Nocturne* sau diurne cu *Nimfe*, *Castele*, *Copaci*, *Plaje*; apoi cu *Pagini de jurnal* plastic, avînd ca pretexte sărbătorile, nu numai în sens strict religios, ale ființei individuale: *Between Love Letters*, *Așteptare*, *Amor sacru/ Amor profan*, dar și *Dezlegare la pește*, *Zodiac cu pești* etc.; cu reflecții pe marginea vîrstelor, a idealurilor autentice, de puls clasic, dar și a tarelor societății de azi – *Genesis*, *Copilărie*, *Angel for Christmas*, *Old Script*, *Cărturarul*, *Scribul*, *I will never be a star*, *Troienire*, *Cumpăr*, *deci exist*, *Dracolax + Hellcome*; în sfîrșit, cu sculpturi cu *Veneră*, *Eminescu* (sic!), *Centaureasă cu roata*, *Înger păzitor*, *Pietă*...

Cea de-a doua șansă a expoziției a fost plusul de promovare mediatică pe care i l-a asigurat, zece zile mai tîrziu, lansarea în același cadru rafinat a Anuarului, *Catalog 2013- Uniunea Artiștilor Plastici din România – Filiala Iași*, coordonat de Felix Aftene, președintele celei din urmă. *Nota bene*: sub egida Festivalului Internațional de Literatură și Traduceri, adevărată sărbătoare a culturii, organizată la Iași între 23 și 27 octombrie 2013. În ciuda mefienților, întîlnirea artelor cuvîntului cu artele vizuale a priit ambelor forme de manifestare a spiritului creator. În condițiile în care Iașul rîvnește, mai mult ca oricînd, la eticheta de „capitală culturală europeană”, dialogul autentic între generațiile și tipurile diferite de artiști care i-o pot realmente facilita trebuie să capete, în ceea ce mă privește, regim de urgență.